

Nwé ayi Pəl ásamé mbaá echomele bɔ́ Kras né Galasiya

Pəl aló matame ne achyege mmyemene

¹ Me Pəl ne nsame nwé yina. Nlú n̄gbá Jisəs Kras. Akwaá fó wó ájya me nnó mpyege utó bi wó, ne yé muú fó ntó átó me wó. Elé Jisəs Kras ne Esəwə Ntə se, muú apyéé ji akwilé né negbo ne átóme me.

² Bɔ́ echomele Jisəs abi álú wé ne me, ácho geká ne me aló enyú bɔ́ echomele Jisəs né gebage mewaá Galasiya matame.

³ Nnemmye nnó Ntə sé Esəwə ne Ata sé Jisəs Kras álérégé enyú galógáló, ne apye enyú débé né nesə.

⁴ Ji, Jisəs Kras ne achyeé gemé jií, agboó gétúgé gabó se ndere ntə se Esəwə akellege nnó afere esé né utó mme gabó yina.

⁵ Ngə abe ne Esəwə te kwyakwya ne kwyakwya Amen.

Abya melóméló alu lé ama

⁶ Unó bi enyú dépyéé, upye me nlá menomekpo fuú. Esəwə akú enyú nnó debé bɔ́ bii gétúgé galógáló ayi Jisəs Kras álérégé enyú. Yémbə wyé né maá mboó gébé gachye dekworé metoá nyú délyage muú ayi akuú enyú, déwuú abyamelóméló ayi meke.

⁷ Wáwálé alú nnó, yé abyamelóméló ayicha apó sé, ekosé ayi enyú débə déwuú me. Yémbə, bɔ́ alú

abi apyeé nnó enyú dékwe tametame, ne ammyeeé mámbulé abya melóméló Kras.

⁸ Mfaánebuú ashulé yéndémuú mmye ayi agarege enyú abya melóméló ayicha ayi álá pó fó ayi esé débó dégaré me enyú, yé ebé lé esé ambao, yé ebé lé ekiénné Esawo ewé etanege né mfaánebuú!

⁹ Njogé ne enyú nana wyé ndere esé débó nya mbé déjao nnó, mfaánebuú ashulege yéndémuú mmye, ayi agarege enyú abya melóméló ayicha, ayi ala pó fó ayi enyú débó mbé déwuú ne dékámé wyé.

¹⁰ Nnó mejao wa epyeeé nnó enyú déférégé nnó nkélege akwaá áfégé me? Chao! Wa nnó nkélege lé nnó Esawo ne áfégé me? Nnó mmye mbé lé mampye matao ágogé akwaá? Mbogé ebé nnó nkélege mampye le nnó matao ágogé akwaá, ebyénnó me mpao fó maá utao Kras wawálé.

Gefáo eyigé Esawo akui Pol nnó abe ηgba

¹¹ Aηme ba, góge me mpye enyú dékaá nnó, abya melóméló ayi mbó ngare enyú ápó fó genó eyi akwaá ákwyeé ágarege.

¹² Yé mekwaá fó ayi achyeé me abya melóméló yina apó. Yé muú ayi alere me ji apó. Jisos Kras jimbao ne ápyeeé me nkaá ji.

¹³ Enyú dékaá géfágé muú ayi me mbó nlú nya gébégé nkwolege gepo eyigé bao Jus bao ba ákwolege Esawo. Né gébé eyigémbó me nyu amu ne echomele bao Jisos, awuu ubalé dao. Mmye ne eshye nnó ntya echomele bao Jisos.

¹⁴ Nwéné nya né geluage ate gejkó ba mpwo yéndémuú né gepoge bao Jus eyigémbó, néndé mbó

mpkane nya gechyéé dɔ́ó mankwɔlege gepɔge uk-wene anté sé.

¹⁵ Yémbɔ, gemɛge nnó ábyé me, Esowɔ abɔ mɛ mbɛ ajya me né ulɔ́ melu bií, akú me nnó mbɛ muú utɔ́ wuú.

¹⁶ Gébé jií gekwónégé apyε me nkaá maá wuú. Apyε mbɔ nnó ngarege abya melómélá maá wuú yina mbaá bɔ́ abi álá pɔ́ bɔ́ Jus. Ewyégé mbɔ yé muú ayi njyéé báné nnó achye me majyeé apɔ.

¹⁷ Yé né Jerosale, nkwo yé njyé nnó ngε bɔ́ abi ábə́ mbɛ ne me álú ángbá Jisɔ́s Kras wó. Mfε lé né gebage mewaa Árabya. Ewyage nkeré messɔ né mélɔ Damaskɔs.

¹⁸ Aŋme álεé ákoogé mfε né Jerosale nnó ngé Pita. Njyegé mbélé ne ji ndɔ nekuú.

¹⁹ Ngε yé ḥgbá Jisɔ́s fɔ́ ama wɔ́. Ngé lé Jemsi meŋmo Ata sé.

²⁰ Esowɔ alú ntése wa nnó genó εyigé me nsame mbɔ mbyɔgé fɔ́ gebyɔ.

²¹ Ewyage ntané Jerosale mfε né gebage mewaa Siriya né gebagé mewaa Silisyia.

²² Né gébé εyigémbɔ, machomele bɔ́ Kras abi álú né gebagé mewaa Judiya ábó álú dankaá me.

²³ Abó áwuú le wuú nnó, “Muú ayi abɔ ammyε nya amu ne εsé bɔ́ echomele Jisɔ́s alé gare ntó deporé Jisɔ́s etiré ji abó amuamé máñchɔ!”

²⁴ Ne áfégé Esowɔ ndere akwɔre geŋwá ya.

2

Aŋbá Jisɔ́s asε Pɔ́l amu apeá

¹ Aŋmεé afyaneani ákogé, εsé ne Banabas déma dékwɔ défε né Jerosale. Gébégé njyéé nse Titɔ́s afé ne εsé chónchó.

² Mfε né Jerosale gétúgé Esəwə aleré me nnó njyε. Njyεgé mbané lé bə́ abi ájyaá nnó álú ákpakpa echomele bə́ Jisəs déjwəlé esé esé, ne ngaré εbwó abya melóméló ayi me ngaré bə́ abi álá pó bə́ Jus. Mpyεmbə nnó ékágé utə́ bi me mpyε me ne εbi mmagé pyε nyε uno mme detu.

³ Akame genó εyigé ngaré εbwó. Yε εlē Titəs muú ajyεé ne esé alu muú Grek, ánjmère fó ji mekpó mme nnó ábó mansə ji nsə wó.

⁴ Yémbə bə́ fo abi ábyøge gebyø nnó áfyε metə́ ne Jisəs, abwεé mechə nsə εwéna. Abó áwa rendoó akpε né geluage echomele bə́ Jisəs. Apyε mbó nnó ase défyaá akaá ndere esé délaá mmyεmmyε sé gétúgé dechome mmyε ne Kras Jisəs ne nnó áfwyáné esé dékwé εké afwé né mabε bə́ Jus.

⁵ Ne dékame yé εbwó ájyε mbε ne mejoo εwéna chachá wó, nnó ékágé εbwó áchó wáwálé ayi abya melóméló ágaregé nnó enyú déjyεge mbε ne ji.

⁶ Yé εbé lé bə́ abi álú mmyε εké ákpakpa bwó ákwəré yé genó gefə né unó bi me ngarege wó. Ne yé εbwó abε lé ákpakpa, εwémbə εpyεé yé me genó wó, néndé bə́ ako álú janja né mbε ushu Esəwə.

⁷ Yémbə, nnó εbwó agaré me genó εyigé mbə́ mampyεgé, ágε lé nnó Esəwə afye me utə́ né amu mangare abya melóméló mbaá bə́ abi álá pó fó bə́ Jus wyε ndere áfyεé ji né amu Pita nnó agarege bə́ Jus.

⁸ Mmyε εké Esəwə muú achyε Pita uto nnó abε ηgbá mangarege abya melóméló mbaá bə́ Jus wyε ji ntó ne achyε me utó nnó mbé ηgbá ngarege abya melóméló mbaá bə́ abi álá pó bə́ Jus.

⁹ Pita ne Jəmsi ne Jən bə́ alu nkane ukwa né echomele bə́ Jisəs, ágεgε nnó Esəwə achyε me

echyé né gefəgé utəó bina, áfyé esé ne Banabas amu manleré nnó esé dépyeé utəó uma ne εbwó. Esé ako dékámé meko ama nnó me ne Banabas déjyé dégarege abya melómélá mbaá bəó abi álá pó bəó Jus, εbwó ágárégé mbaá bəó Jus.

10 Majyeé ami achyé esé malu nnó détégé mampogé ubya bó. Ne ge wye genó eyigé gebó gelu me metəó mampyé mbə.

Pəl ashulé Pita ndo nnó alu kwəlegé gepəgé bəó Jus

11 Ne gēbégé Pita achwəó né Antiək nshya genó eyigé ji apyeé né mbə ushu bəó ako néndé, genó eyigé ji apyeé gepə fó cho.

12 Ge mechó εwé εpyeé. Geməge nnó bəó abi Jēmsi atəme áchwɔ, Pita abɔ acho mə mbwa menyéé ne bəó abi álá pó bəó Jus. Ne gēbégé bəó bimbo áchwəó, Pita aja mmyé meso alyáá manyege menyéé ne bəó abi álá pó bəó Jus. Apyəmbə elé afəó εkwó bəó abi ajogé nnó abó mansə bəó abi álá pó bəó Jus nsə ne ácho mbwa ne bəó Jisəs.

13 Bəó Jus abi afyeé metəó ne Jisəs ágyeré genó eyigé Pita apyeé. Yé εbe lé Banabas acho ntó mbwa né dembwəlé bwá.

14 Ne ngəgé nnó genó eyigé εbwó apyeé gepə fó ndere abya melómélá agarege, njəó ne Pita né mbə ushu εbwó ako, nshulé ji ndo, nke wə əlu muú Jus, yémbə əkwəlege sé gepəgé bəó Jus, ulannó əkpəeage bəó abi álá pó bəó Jus nnó akwəlege gepəgé bəó Jus?

Bəó Jus ne bəó abi álá pó bəó Jus ápome mbəgé afyege metəó ne Kras

15 Esé ne wə delú bəó Jus tágétágé abi ákwəlegé εbe. “Depó fó aŋkeé bəó abi álú bəó ubeeé.”

16 Yémbə əsé dékaá nnó muú abeé fó cho né mbə ushu Əsəwə gétugé akwəlege əbe Mosis. Muú abeé cho né mbə ushu Əsəwə mbəgé áfyeeé metəó ne Jisəs Kras. Əsé ntó défyeeé metəó ne Kras Jisəs nnó debe cho né mbə ushu Əsəwə gétugé défyeeé metəó ne Kras. Əpófó gétugé dékwəlege genó eyigé əbe Mosis ejəó. Néndé muú aké akwəlege əbe, abeé fó cho né mbə ushu Əsəwə.

17 Ne muú ákage jágé nnó əsé abi démmye nnó défyeeé metəó ne Kras nnó debe cho né mbə ushu Əsəwə délú bəó ubeé gétugé déla débélégé əbe. Muú ajágé mbə, əbyənnó ajágé mbə élé nnó Kras apyeeé əsé dépyeeé gabə? Əpófó mbə!

18 Elú lé nnó mbəgé mmagé kwəle mabə Mosis ayi mbó, nshyaá nnó áləme, əbyənnó nlere nnó nlú muú ayi akwene mabə.

19 Genó eyi gelú wye gelú nnó, nlyáá mambelege mabə Mosis néndé ájí ne áwáné me. Əpyəmbə nnó mpyege lé genó eyigé Əsəwə akelege.

20 Ne ngbo ne Kras gembégé awəme ji né gekwa. Me mpó sé mebe, élé Kras ne alu né genwá ya. Né genwá eyigé me nlú mbə né menyammye nana, mfyeeé lé metəó wa ne Maá Əsəwə muú abəó gejeé ne me, achye geme jií getú ya.

21 Me nsəlé fó uləó melu Əsəwə bina eké ufuú yé genó wó. Mbəgé elú wáwálé nnó muú abe cho né mbə ushu Əsəwə gétugé ábəlege mabə Mosis əbyənnó Kras agbo detu.

3

Mamfyə metəó ne Əsəwə alə ápwə mambele mabə

¹ Σ é enyú ukekene bō Galasiya, ndé nefoó nenyéé enyú metoó? Enyú abi ápye dékaá chanjéné nnó áwō Jisəs Kras né gekwa agbo gétúgé nyú!

² Gogé me ngií enyú genó gema. Esowá apye nya Mendoó Ukpea echwá enyú mmye gétúgé débelege mabé waá gétúgé déwuú abya melóméló défyéé metoó ne Kras?

³ Enyú dékenenge nnó? Delo genwáge nyú né utó Mendoó Ukpea, nnó dékelege manere geji né utó bi akwaá?

⁴ Enyú dége gejamégé efwyale gétúgé défyéé metoó ne Kras, nnó dége efwyale detu? Epofá detu!

⁵ Gogé me mma ngií enyú genó eyigé fó. Nnó Esowá achyegé enyú Mendoó Ukpea, apye ufelekpa né metoó metoó nyú, élé gétúgé débelege mabé Mosis waá gétúgé déwuú abya melóméló défyéé metoó ne Kras?

⁶ Dépe muú ndere Abraham. Asá né mmu njwe Esowá nnó, “Ji áfyé metoó ne Esowá gétú eyigémbó, Esowá ase nnó ji alu cho né mbe ushu wuú.”

⁷ Ewéna élerege esé nnó élé bō abi áfyéé metoó ne Esowá ne alu upyáne Abraham wáwálé.

⁸ Muú akage kuú né mekomejó Esowá age nnó abo agaré me nya nnó meso gébé Esowá apye nyé bō abi álá pó bō Jus atene cho né mbe ushu wuú ndere áfyéé metoó ne ji. Dékaá mechə ewéna te gébé eyigé Esowá abo me mbe agare abya melóméló Abraham nnó, “Gétú jye matoó bō mme meko agene nyé galógáló wa.”

⁹ Gegé ye nnó, bō ako abi áfyéé metoó ne Kras agene nyé galógáló ndere Abraham afyéé metoó agene.

¹⁰ Né mbaá bō abi áfere nnó εbwó ábelegé mabé

Mosis ne abeé cho né mbe ushu ይሱው, utoንkwa úlú ne ወውሃ wye ndere ásámé né mmu እነዚ ይሱው nnó, “Yéndemuú ayi álá bélégé yéndé ebe ewé asame né mmu እነዚ mabe utoንkwa ubeé ne ji!”

¹¹ Gège yé ntó ndere elú mme gboንo nnó “Muú abeé fó cho né mbe ushu ይሱው gétúgé abelege mabe Mosis. Néndé ása né mmu እነዚ ይሱው nnó muú ayi ይሱው apyee ji abeé cho né mbe ushu wuuú, gétúgé áfyee metoó ne ji aboó geንwá.”

¹² Muú aké abelege mabe, ወሮች nnó áfyee metoó ne ይሱው. ይካገድ be elé ndere asame né mmu እነዚ ይሱው nnó, “Muú aké apyee yéndégeno ደይግድ εበ εjoo, aboó geንwá gétúgé abelege mabe aji ako.”

¹³ Ndere elúምbø utoንkwa úlú ne esé aко néndé débele fó mabe Mosis mako wó. Yéምbø elé Kras ne áwené gemége esé né utoንkwa bina. Ji akpa utoንkwa bina né mmye jií age ደቪዣale gétúgé esé. ደpye wye ndere asame né mmu እነዚ ይሱው nnó, “Utəንkwa úlú ne yéndemuú ayi awame ji né genoó.”

¹⁴ Kras apyembø nnó galoggál ayi ይሱው alere Abraham abe ntó ayi boó abi álá pó boó Jus, ndere ወውሃ áfyee metoó ne Kras Jisoo. Ne nnó esé abi défyee metoó ne ji debø ntó Mendoó Ukpée ewé ይሱው anyémeno nnó achyegé esé.

Ebe εkworege fō menomenye ይሱው

¹⁵ Aήme ba, ጽጋግ me nse geno ደyi gepyeé yéndé bií ngaré enyu geno gefo. Mbəgé boó apea anyegémeno nnó ፍያe geno, ne asanege bó እነዚ, ye geno ደyi gekworege menomenyeé ደመምbø gepo. Ne ye geno amage gbeé sé wye.

¹⁶ Wyembø ntó ne elú ne menomenye ewé ይሱው anyee ne Abraham ወውሃ ne mpyáne bií.

Mekomejóó Esawá ajóó fó nnó Esawá anyémeno mampyé unó bina mbaá Abraham ne “upyáne” bií wó, ewé etene nnó gejamégé boó. Ajóó lé nnó ne “mpyáne” wuú mmyé ke muú ama. Né muú yimbó élé Kras Jisøs.

17 Genó εyigé me nkélege nnó εnyú dékaá gelú nnó Esowá abo anyémeno ne Abraham, ne aso mbeeé nnó abelege εwú. Menomenyéé εwémbø εbøle aŋjme 430 ne Esowá alé chyeé mabø mbaá Mosis. Ne ndere elúmbø, εbø εkágé tyø fó menomenyéé εwémbø ne εferege fó mbeé ayi Esowá ásáø.

18 Ne mbəgé εbə εbe lé gétúgé mabε ayi bəá ábélége ne Ḋsəwə akarége unó bi ji anyémeno, mbə εbyənnó menomenyεé εwé Ḋsəwə anyεé εpó yé genó. Ndere elúmbə, élé gétúgé menomenyεé εwé Ḋsəwə anyé ne Abraham ne achyε ji unó bi.

19 Ne ulannó Esəwə abə agbəé mabə? Agbəé mabə mampye bə́á ákaá genó εyigé gabø alu. Ne mabə yina abə alú mambe kpaá te mpyáne Abraham ayi Esəwə abə anyémenó getú jií achwəá. Esəwə apye makiénné jií achyéé mabə yimbə mbaá muú amai ayi atene metɔ́metɔ́ ákwaá ne Esəwə.

20 Muú ayi atenege metómetó mampyé mechó etene, atenege fó gétúgé muú ama, atenege gétúgé bóó apea yémbó Ésowó atene wye jimbíí.

Ula bi áfyéé εbε

21 Nnó εwéna etene mbə lé nnó εbe εpófó meko
ama ne menomenyéé εwé Ḫsawá anyéé? Chao! Ne
mbəgé εbe fó ébé εwé muú abelege abəó geñwá, mbə
muú akage beé cho né mbe ushu Ḫsawá wáwálé
gétúgé abelege mabε.

22 Yémbə ása né mmu ɳwə Əsəwə nnó, “Gabo afwyānē yéndégenó fa mme.” Ndere elúmbə, wyə ndere bə́ áfyeé metə́ ne Jisəs Kras ne Əsəwə achyeege əbwə genó eyigé ji anyémenó nnó achyeege bə́ abi áfyeé metə́ ne Ji.

23 Ne gemege nnó dékaá meti əwé áfyeé metə́ ne Jisəs, mabe áfə esé ábelé eké bə́ denə kpaá te Əsəwə alere esé meti əwémbə əwé défyeé metə́ ne Jisəs.

24 Ndere elúmbə, mabe abə alu élé nnó ábámé esé kpaá te Kras áchwaá, nnó esé défyeé metə́ ne ji, Əsəwə apye sé debe cho né mbe ushu wuu.

25 Ne nana ayi esé défyeé metə́ ne Kras, mabe ábáme sé esé.

26 Ndere elúmbə, enyú ako delu baá Əsəwə gétúgé défyeé metə́ ne Kras Jisəs.

27 Enyú ako abi awyaá enyú manaá Əsəwə manlere nnó decho mmye ne Kras, desə gepəge Kras.

28 Né mbe ushu Əsəwə, aŋya apə sé. Ye əlú muú Jus, yé əlu muú Grek. Yé əlu mefwə ye əpó, yé əlu mendée ye mende, esé ako delu muú ama ndere dechome mmye ne Kras Jisəs.

29 Ne mbəgé enyú delu bə́ Kras ebyennó delú upyáne Abraham, ne dényeé nyə unó bi Əsəwə anyémeno nnó achyeege Abraham ne upyáne bií.

4

Detane né défwə dela ányeé geteé

1 Gəgé me nti enyú matu né mechə əwéna. Mbəgé maá ayi anye nyə genó eyigé nte wuu anyémeno nnó achyeege ji álu mamáné, alu wyə eké mefwə yé élé genó eyigémbə gelu ejíí.

² Né gébé εyigémbə, bəó abεé wye abi ábáme ji ne apεle ntó unó bi ntε wuuú anyémeno nnó achyεge ji. Apyεé wyeembə kpaá tε maá yimbə awene akwəne gébé εyigé ntε wuuú ake ji asε unó εbimbə.

³ Mbəntó ne elú ne εsé. Gébégé debə delu dambene né deporé Εsəwə, dekwe afwε mbaá aló abi agbare mme.

⁴ Ne gébé εyigémbə titi gekwənege, Εsəwə atə maá wuuú achwó. Mendée abyε ji ndere ábyéne yéndémuú. Ji ntó abə alu né amu mabə bəó Jus.

⁵ Ji achwə né gefəó εyi mbə, nnó áféré εsé né défwεre mabε, nnó Εsəwə apyε εsé debe nkane baá bií.

⁶ Ne gétúgé εse délu nana baá bií, atə Mendoó Maá wuuú εchwə kpe εsé metəó, εpyε εsé dékuú Εsəwə nnó, “Ntε! Ntε!”

⁷ Ndere elúmbə, Εsəwə apyε nnó wə əbεge sé mefwε, əbe lé maá wuuú. Ne ndere wə əlu maá wuuú, ənyε nyε ntó genó εyigé ji anyémeno nnó achyεgé baá bií.

Mechə bəó Galasiya eta Pəl metəó

⁸ Mbəmbə ayi εnyú déla dékaá Εsəwə wó, delu afwε mbaá unó bi ula pó yé aló uka.

⁹ Ne nana ayi εnyú dékaá Εsəwə yé njəó lé nnó Εsəwə ne akaá εnyú, ndé genó gepyε εnyú dékεlege mankeré meso né mbaá ubya nkwo aló bina abi álá pó yé ne εshyε. Dekεlege mama kpane defwε eta εbwó?

¹⁰ εnyú déchyεge εnógé mbaá ndə εyifə, ámfaá abifə, gébé εyifə ne aŋmε ayi fó.

¹¹ Ndere dépyεé mbə me nwyaá εfə metəó nnó ndə fó utəó ba εbi mpyεé eta nyú unome nyε mme detu.

12 Añme ba, nnene enyú mmye nnó défómé deporé ebé debé ndere me néndé me nla ndere enyú déla pó sé né amu ebé. Enyú délú dampye me gabo chacha wó.

13 Dékaá nnó mbembé ayi ngare enyú abyá melómélá, elé nemeé ne nepye me mbáo gébé njwóle ngare ji eta nyú.

14 Ne yé elé nemeé na nebó nelú eké mmuameno eta nyú, enyú delyaá fó me wó. Ne désé fó me ndere gebyanjkwoge muú wó. Désé me eké ekiénné Esowó. Désé me wáwálé ndere debó déséle Kras Jisos jimbó.

15 Gébé eyigémbó, metó megómegó nyú ejá kpaá epwó. Mbogé ebó ebé kókoge nnó enyú défere amé nyú déchyéé me, mbó dépyéé mbó. Ne nana metó megómegó ewémbó elé?

16 Nnó me nla muú mawame nyú elé ngarege genó eyi gelu wáwálé?

17 Bóó efwyale bimbo, ákpane elé gechyéé nnó apye enyú dégbogé ne ebwó. Ebwó apyembo, épofó nnó awyaá ñkyáá melómélá né metó, apye elé nnó afyéé angya né metó metó sé nnó enyú déboge elé gejée ne ebwó.

18 Elome nnó muú akpane gechyéé mampye genó mbogé awyaá ñkyáá melómélá né metó, apyege wyembo yéndégébé épofó wyé lé gébégé me mbege ne enyú.

19 Baá ba, ngboó ne enyú dóó. Ne me nlu gene efwyale gétúgé nyú wyé ndere mendée agene efwyale gébégé nebyéé nemmye ji. Ne me ngene nyé wyé efwyale mbó kpaa te enyú deséle gepoge Kras geko.

20 Me nkage sé ndere mpye gétúgé enyú. Mbogé

εbe nnó me nlú εwumbø ne εnyú nana mbø nkage εnya mejøó εwé ngarege εnyú.

Abya maá Sara ne maá Haga

21 Enyú abi dékεlege mankwølege mabε Mosis nnó dékaá genó εyigé ásame né ηwε mabε yimbø atome ne Sara εbwó ne Haggai?

22 Asa wyε aké Abraham abø awyaá baá ande apea. Abyε ama ne mendée ayi alu mefwε ne abyε ayifø ne mendée wuú ayi álá ápó mefwε.

23 Ne maá ayi mendée ayi mefwε ábyéné, abyε lé ji ndεre akwaá áké εbe. Ne maá ayi mendée ayi álá ápó mefwε ábyéné, abyε ji ndεre Εsøwø abó anyémeno ne Abraham.

24 Mechø εwéna elúmbø élé ské nekanemejøó. Ne andée bina makpo apea atene mbaá uføó menomenyéé upea. Haga atene mbaá menomenyéé εwé Εsøwø anyé ne bøó Isrøli gébégé ji achyεé Mosis mabε né mekwε Sinay. Ne bøó abi ábyené εbwó né amu εbe alu afwé ndεre baá Haga.

25 Haga yina atene mbaá mekwε Sinay εwé elú né melø Arabya. Ji atene ntø mbaá melø Jerosale εwé elúmbø nana néndé ji ne bøó bií ako alu afwé mbaá mabε.

26 Ne Jerosale ayi alu né mfaánebuú, bøó bií ápó fó afwé. Ji yimbø ne alu mma awese.

27 Ji alu ndεre mma se Sarah. Elú wyε ndεre asame né ηwε Εsøwø nnó, “Wø mejkwø mendée bε ne metøó megómégó. Wø muú əla əlu dankaá ndεre nebyε nemmyéé mendée nyoge əchoge ne metøó megómégó néndé mendée ayi meno wuú atene ji neba, abεé nyε ne gejamégé baá apwø ayi meno wuú álá atene ji wó.”

28 Aŋme ba, depo etiré na déle re nnó enyú delu baá menomenyéé Esowá wyé ndere Asek.

29 Elú ntó ndere elú nya nnó, maá ayi abyéné ji ndere akwaá akellege, ammye amu ne ayi abyéné ji ndere Mendoó Ukpea epye nnó abyé ji, wyembó ne elú ye nana.

30 Yémbó ndé genó eyigé mekomejóó Esowá ajáo? Ajáo aké, “Bú mendée ayi alu mefwé choncho ne maá wuu ájye. Maá yimbó anyéé fó getege nte wuu choncho ne maá ayi mma awuú álá ápó mefwé.”

31 Aŋme ba, dékage joó nnó esé depo fó baá mendée ayi alú mefwé. Delu lé baá mendée ayi álá pó fó mefwé.

5

Debēge sé afwé mbaá mabé

1 Kras apye nnó esé detene mmyemmye sé. Elome nnó debe mmyemmye esé nnó ekágé dema dékere né défwere mabé.

2 Wúgé, me Pøl ngarege enyú nnó dekamege nnó asó enyú nsó, ebyennó genó eyigé Kras apye gepo yé enyú ne nsa fó chacha.

3 Ne mmage ngare enyú nnó yéndémuú ayi akamege nnó asó ji nsó, ebyennó abó mambele mabé Mosis mako.

4 Enyú abi démmye nnó debe cho né mbé ushu Esowá géтуgé débelege mabé, kágé nnó défa mbwa ne Kras. Ndere dépyéémbó, dépó sé né amu galogáló ayi Esowá alerege.

5 Né eta sé, Mendoó Esowá epye lé nnó esé déneré metóó, dégilé nnó Esowá apye nyé esé détene cho né mbé ushu wuu géтуgé défyéé metóó ne Kras.

6 Ne muú achogé mmyε ne Kras Jisəs, yé asə ji nsə, yé asə wó εwémbə εpyε fó mechə chacha wó. Genó εyi gejeá gemε dáo gelu lé mamfyéé metó ne Kras. Εwéna elerége né gejeé εyigé debóó ne atε.

7 Enyú debə dépyεé unó chanjéné né gejwáge nyú ne Εsəwə, ndé muú cha ama agbε εnyú nnó dékwəlege se mekomejó ayi alu wáwálé.

8 Muú ayi apelege εnyú nnó dépyεmbə apó fó Εsəwə muú akuú εnyú.

9 Neku nema ne nechəjó εba.

10 Me nlu nwyaá wyεé metó εwémbə nnó tε mbaá εnyú déchome mmyε ne Ata, εnyú défεrege unó ndere me nfεrege. Ne yéndémuú ayi apyε nnó εnyú dékwé tametame, yé alu ndé gefəgé muú, Εsəwə achyεgé nyε ji εfwyale.

11 Añme ba, mbəgé me mbə ngarege bəó nnó ásəgé muú nsə ne abε cho né mbε ushu Εsəwə, mbó bəó Jus abə ammyε sé amu ne me. Ne mbəgé εba εbε nnó mbə ne me ngarege, mbó matóó ásəó sé bəó Jus nnó me ngarege nnó élé gétúgé Kras agboó né mfaá gekwa ne Εsəwə ápyεé bəó ábεé cho né mbε ushu wuú.

12 Mbə nkəlege nnó bəó abi abwəlége mbə εnyú metó né mechə nsə mansə, εbwó abi áshige wyε amu né mechə εwé, akpε ajye yé mbε ápε mmyε εbwó εbwó ambəó.

13 Ne εnyú añme ba, Εsəwə akú εnyú nnó débε mmyεmmyε nyú. Yέmbə εkágé désε nnó élé délu mmyεmmyε nyú, dékágé pyεgé yéndégenó εyigé menyammyε nyú akεlege. Bəgé lé gejeé ne atε añme dékpane atε defwε.

14 Néndé εbε εwé εgbare mabε Mosis mako élé εbε εwé εjóó nnó, “Bəge gejeé ne ntε menjme ndere

aboá ne gemε jyεé.”

15 Mbogé enyú déké démmye ne ate eké menya mewaaá εyi εnóme ne εnyεé ate. Segé gébé, mbogé mbø fó wó déwane nyε ate.

Kwølege lé genó εyigé Mendoó Ukpea εlerege εpófø gepøge akwad

16 Genó εyigé me ngarege enyú gelu nnó, lyage Mendoó Ukpea εlere enyú genó εyi débøá mampye, déké dépyεmbø dépyε fó genó εyigé menyammye nyú akεlege.

17 Genó εyigé menyammye akεlege gekεlege fó genó εyi Mendoó Esowø εkεlege. Ne genó εyigé Mendoó Esowø εkεlege gekene fó ne genó εyigé menyammye akεlege. Ndere εlúmbø, unó bina upea ummye ne ate. Ge ula bi enyú dela dékágé pyε unó bi enyú dékεlege mbø.

18 Ne mbogé enyú déké dépyεé genó εyi Mendoó Esowø εlerege enyú, εbyεnnó mabε apó sé ne εshye né geñwáge nyú.

19 Uboubo unó bi menyammye mekwaá akεlege nnó boá apyεgé úlú mme gbaηøno. Ne unó bina εlε: Übele ne boá tametame, ufεre uboubo, εnjméñméné.

20 Manjele áló uka, mafoó, mampage boá, mawámé, mansøge metøá ne boá gétúgé apwøá wø, metøá usøá, use, aŋgya, mbwa mamfa,

21 mamfyεge amε né unó boá, manyugé mmøá mampyεnø boá, mankene mapaá mabomabo, ne unó bi fø eké bina. Ne me nkwelege enyú mbeé ndere mbø nkwele mbømbø, nnó boá abi ápyε uføá unó bina ányεé fó gefwa εyigé Esowø ágbárege.

22 Gepə εyigé Mendoó Ukpea εchyεge muú εlέ gejeé ne ate aŋme, nechóchó, neso, metoó mekoge, uloó melu, gepə gelógéló ne mampyεge genó εyigé ji anyémeno nnó apyεé,

23 mansele depə peré, ne mágbárege mmyé. Muú aké apyεé unó bina, yé εbe εwé ji akwene epó.

24 Boó abi álu boó Kras Jisəs áferege amu né unó bi menyammyε ákεlege, álá εké boó abi áwəme menyammyε bwó ayi ákεlege unó εbimbə né mfaá gekwa.

25 Ne tε mbaá Mendoó Ukpea εchyεé εsé gejwá, elɔme nnó εsé ntó débe wye mankwɔlege genó εyigé εwu εlεrege.

26 Ekágé débwεge mmyε. Ekágé déjwáge ate ne ekágé désaŋe matoó gétugé boó apwɔó εnyú.

6

Pyεge galógáló mbaá boó ako

1 Aŋme ba, mbɔgé dégεge nnó muú nyú fó apyε yéndé gefɔge gabø, εnyú abi délu dépyεé genó εyigé Mendoó Esəwɔ εlεrege, səgε εwú pere dépoo ji átáné né gabø yimbø. Ndere dépyεmbø, səgε gébé nnó ekágé muú nyú ntó akwe né mmuameno.

2 Pogé ate aŋme né matuú kpakpa ayi εbwó akpané. Déké dépyεé mbø, dépyεé genó εyigé εbe Kras εké εnyú dépyεgé.

3 Muú aferege nnó aŋea gemε dɔ́, ayi alá akágé poó ntε muú ayi genó gelíí ji, abwɔlége εlέ gemε jií. Apó yé muú fó.

4 Yéndémuú achéré lé gemε jií, mbɔgé apyεé genó εyigé ji aboó mampyε chancha ne akágé do εbwó εwəme εwé álá mege fó mmyε ne ntε meŋme.

5 Néndé yéndémuú abo mampyε εbií utóó bi Esowó achyeé ji.

6 Muú ayi ágií mekomejóó Esowó, abo mañkarege unó ulóóló εbi ji awya ulko achyεge ntó menlere wuú.

7 Débwolégé fó gemεge nyú, kágé nnó yé muú ákágé jwyaá fó Esowó. Genó εyigé muú apεne, geji ntó ne ji ágoógé.

8 Muú apεge genó εyigé menyammye akεlege, mbwε ayi ji aboó wye elé negbo. Ne muú apεge genó εyigé Mendoó Ukpea εkεlege, mbwε ayi ji aboó wye elé gejwá εyi gélágé byεé.

9 Esé débεge fó ne gepwa mampyεgalgáló. Bií uchwó nyε εbi débóó mbwε ayi atanεge wye εbεge dela detó né meti wó.

10 Ndεre elúmbó, yéndégébé dégεge meti dépyε galgáló mbaá bóó ako. Chacha ne aŋmε abi áfyeé metoó ne Kras.

Pal achyeé kwyakwya majyeé

11 Pege ukpe kpe malo ɻwε ayi me nsele εbwó wa membóó nsame εnyú matame mina.

12 Bóó abi aŋmεrege εnyúmekpo mme nnó aso εnyú nsó, ábwεge lé mmyε né mbaá unó bi εbwó apyεé nnó bóó age εbwó. εbwó apyεmbó nnó εkágé bóó ámmyεge amu ne εbwó gétúgé ágare nnó Esowó áwenege gemεge bóó wye elé gétúgé ákame nnó Kras ágboó né gekwa.

13 Yé bóó abi asoó εbwó nsó akwεlege yé mabε mako. Yémbó akεlege nnó asagé εnyú nsó, ákene ábwεge mmyε nnó εnyú délu bóó bwó.

14 Né eta wa, me ndoó fó εbwó εwεme né genó gefó. Genó εyi gepyε me ndoó εbwó εwεme elé negbo εniné Ata sé Kras Jisøs agboó né mfaá

gekwa. Gétúgé negbo εnií né gekwa ne unó mme
ula upó sé me εké genó, ne me ntó mpə sé εké genó
mbaá unó mme.

¹⁵ Yé asɔ muú nsə yé asoá wó, εwémbə εpó yé εké
genó. Menə geno ayi anjea gemε apwəó alú nnó
Εsəwə apye nnó εnyú debe bə́ ake.

¹⁶ Nnənemmyε nnó Εsəwə apye bə́ abi akwəlege
unó εbí menjə́ mbə, ábé nesə, alerege εbwó ulə́
melu bií nnó εbwó abe bə́ Εsəwə ndere bə́ Isreli.

¹⁷ Ne kwyakwya me njóge nnó ékágé muú fə ama
achyέ me εfwyale néndé mabəme upa ayi alu me
mmyε alerege nnó me nlú muú utə́ Jisəs.

¹⁸ Aŋme ba, nnənemmyε nnó Ata sé Jisəs Kras
álérégé εnyú galgógaló. Amen.

**Nwε menomenyέ mekε
New Testament in Denya (CM:anv:Denya)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Denya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Denya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d773c38c-82ca-51fa-b995-6754070ca57e